

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 90

Číslo: 38

19. září 2010

Cena: 7 Kč

PRAHA 6 PŘI OSLAVÁCH 90. VÝROČÍ VZNIKU NA NAŠI CÍRKEV NEZAPOMNĚLA

Městská část Praha 6 pokrývá území více než 41 km² a má více než 100 tisíc obyvatel. Svou rozlohou i počtem obyvatel je rovnou desetinou metropole. Vznik této městské části se datuje k 4. září 1920, kdy byl vydán zákon připojující podstatnou část této oblasti k hlavnímu městu.

V den 90. výročí této události byla slavnostně otevřena platanová alej ve středovém pásu Evropské ulice. Čím je zajímavá pro naši církev, pochopíme ze slov současného starosty Mgr. Tomáše Chalupy: "...oblasti dnešní Městské části Praha 6 sehrály významnou úlohu nejen v moderních dějinách Prahy, ale v českých dějinách vůbec. V ulicích a uličkách těchto pražských čtvrtí se odehrálo mnoho významných událostí, které formovaly naše dějiny, ale též řada drobných dramát jednotlivců. V katastru Městské části Praha 6 bydlela a stále bydlí, pracovala či stále pracuje celá řada známých i neznámých lidí, kteří se významnou měrou zasloužili o rozvoj Prahy 6 nebo dosáhli významných úspěchů ve svém oboru na poli uměleckém, vědeckém či za jiná díla. Žili a žijí tu mezi námi ale i lidé, kteří v rozhodujícím okamžiku, v situacích, ve kterých jde o záchranu lidského zdraví, života, či jen v souboji o čest a morálku v sobě dokázali nalézt občanskou statečnost a slušnost..."

Přemýšleli jsme, jak důstojně jubileum připomenout. Za nejvhodnější dárek občanům městské části jsme nakonec považovali takový, který není svým charakterem jednorázový, na jedno použití, ale dárek, o kterém se domníváme, že může toto území zdobit i dalších devadesát let. Nebo i déle. Rozhodli jsme se vysadit devadesát platanů javorolistých ve středovém pásu Evropské ulice podél Divoké Šárky směrem k letišti. Pro každý vysazený strom jsme s pomocí veřejnosti hledali jeho pojmenování podle významné osobnosti spojené s Městskou částí Praha 6 v minu-

losti či přítomnosti. Celý projekt jsme nazvali Alej 90... Samotný projekt odhalil, kolik skvělých známých i méně známých, ale nikoli méně důležitých osobností na Praze 6 žilo či působilo. Mnohdy to byla odhalení překvapivá, a i když muselo být vybráno jen devadesát jmen, díky tomuto projektu se připomněla jména, jež již pomalu upadala v obecném povědomí do zapomenutí... Ve své podstatě Alej 90 tvoří seznam dvaadvadesáti lidí, protože dva stromy se jmenují po dvojici, jedné manželské a druhé bratrské.

Pětadvacet osobností bylo k polovině roku 2010 dosud žijících, pětadesát (potažmo sedmašedesát) již zemřelo. Pokud bychom mohli rámcově uvažovat o odborných oblastech, z nichž ta která osobnost pochází, pak by mezi nimi bylo šest architektů, sedm umělců, šest spisovatelů, osm přírodněvědců, čtyři vědci humanitních oborů, šestnáct (sedmáct) vojenských činitelů a odbojářů, osm duchovních, osm politiků, sedm sportovců a deset (jedenáct) významných občanů (skautů, sokolů, učitelů apod.).

Alej 90 bude nejen zřetelnou dlouhotrvající připomínkou oslav 90 let Prahy 6, a to nejméně po dobu života těchto krásných stromů, ale i následujícím generacím, pokud nepřestanou o alej pečovat, bude stálým mementem, kolik duchovního bohatství dala ve svých vynikajících osobnostech Praha 6 městu Praze a vlastně celému světu."

Pro nás je důležité, že jeden strom dostal pojmenování po našem prvním patriarchovi dr. Karlu Farském a že k této příležitosti byla vydána publikace "Osobnosti Prahy 6", kde je stručný životopis bratra patriarchy a několik slov charakteristiky naší církve. Z dalších jmen je pro nás důležité jméno architekta Pavla Janáka, podle jehož návrhu byl postaven Husův sbor na Vinohradech.

(noe)

Bohoslužba na 4. krajském festivalu v chrámu sv. Mikuláše vedl náhodský farář PaedDr. Zdeněk Kovalčík

SVATOPLUK?

Historici 19. století mnohdy podtrhli význam některých osobností, protože je národ potřeboval. Potřeboval je pro své sebevědomí. Potřeboval je také proto, aby sebereflexe pak byla státotvorná, s hrdostí. To bylo v Čechách. Nedá se ani říct, že by literární tvorba Aloise Jiráska byla vždy historicky přesná, ale bezpochyby tato tvorba pomohla českému národu k emancipaci vůči Němcům.

Dnes s retrospektivou 21. století slyšíme, že některé historické osobnosti jsou dokresleny mnohými historiky a, v pravém slova smyslu, že docházelo i ke zkreslení a špatnému výkladu. To však nic nemění na významu historických osobností. Tak je to i se Svatoplukem na Slovensku.

Nejdříve je nutno říct, že je to bezpochyby monumentální socha. Je to so-

cha, o které se dnes vede mnoho rozporuplných diskusí. Něco to připomíná - diskusi kolem sochy sv. Václava v Praze na Václavském náměstí. Kolik „odborníků“ hovořilo o tom, že to není vhodné místo, vhodný autor, vhodná osobnost. Hovořili o rozporuplnosti osobnosti sv. Václava. Avšak dnes si vůbec neumíme představit Václavské náměstí bez nádherné jezdecké sochy (autor sochy: J. V. Myslbek).

Byl jsem pozván na pietní akt odhalení Svatoplukovy sochy na nádvoří Bratislavského hradu. Nebral jsem vlastní obřad odhalení jako jakoukoliv předvolební propagandu. Byl jsem potěšen, že v čase, kdy není vždy pamatováno na umění, kdy krize zneumožňuje se zapsat do dějin monumentální uměleckou tvorbou, došlo k počínání, který bezpochyby zanechá nesmazatelnou stopu, i když možná z různých pohledů rozporuplnou.

Působím na Slovensku 22 let jako duchovní Církve československé husitské. Opravdu jsem se nepotkal s přílišným nacionalismem. Lidé se mě mnohdy ptali, jak se mi působí na Slovensku. Musel jsem říct, že v Bratislavě je překrásné duchovní mikroklima a že jsem vděčný za prostor vykázaný slovenskou kulturou, slovenskými dějinami. Velice často se zabírám církevními dějinami ve Slovenské republice a věřte, že jak na jedné straně římskokatoličtí kněží, tak na straně druhé kněží evangeličtí, přece až

v různých církvích, byli schopni spolupracovat v Matici slovenské. Věděli proč. Šlo jim o národ. Byli dobrými pastýři, a tak překonali některé vzájemné animozity v zájmu těch, kterým chtěli sloužit. Proto socha by neměla být důvodem k rozdělování. Neměla by být předmětem zpolitizování. Buď je nebo není dobrá. Buď osobnost Svatopluka je významnou osobností nebo není. Já osobně jsem přesvědčen, že Svatopluk je úhlopříčkou střední Evropy, jednou z nejvýznamnějších osobností, a proto je dobře, pokud na něj upozorníme nejen v odborné literatuře, ale i uměleckou formou.

Bytí je jistě velice složité, smutné a těžké. Politické dozrávání taktéž. Nenechme ve svých rozhodováních působit zapšklost, malost či hněv. Jsou oprávněné názory kladné, ale i kritické. Mělo by se však tak dít s laskavostí. Vždyť je důležité, že jsou lidé umělci, historici, politici, kteří zdůrazňují význam vlastních dějin. Je však i dobře, že se o tyto dějiny vede zápas. Nevím, zda jsem vůbec oprávněn připomenout spory Mladočechů a Staročechů v 19. století v Čechách, které dnes přijímáme s úsměvem a žertem, ale tehdy v čase byly bezpochyby významné. Teprve čas skutečně zhodnotí, zda šlo o dobrý počínání. Celý spor by měl být veden s laskavostí a jistotou, že Svatopluk byl významnou – historickou osobností, a to bez pochyby.

ThDr. Jan Hradil, Th.D.

ZE 112. ZASEDÁNÍ ÚSTŘEDNÍ RADY

Prof. J. B. Lášek zahájil minulou sobotu pobožností na text L 14,7-11 (píseň č. 29) 112. zasedání ústřední rady. Bratr patriarcha pak v modlitbě připomněl život a dílo sestry farářky Mgr. Zdeňky Koblížkové a bratří farářů Jana Švehly a Mgr. Jiřího Kalenského, které Pán povolal po minulém zasedání ústřední rady. Minutou ticha ústřední rada uctila na návrh bratra patriarchy i oběti útoku v New Yorku 11. září 2001.

Novým členem ústřední rady byl zvolen Mgr. Martin Janča z plzeňské diecéze, který složil slib do rukou bratra patriarchy. Bratr M. Janča je advokát, je mu 40 let a je z náboženské obce Plzeň-východ.

Vlastní jednání pak zahájil bratr patriarchy Tomáš Butta ideovým referátem, v němž ústřední rada mj. vyslovila poděkování všem duchovním, kteří pomohli postiženým povodněmi. Pověřila také ředitelku Diakonie a misie ČČSH Mgr. Hedviku Zimmermannovou přípravou koncepčního materiálu pomoci církve při krizovém řízení. Ústřední rada vzala rovněž na vědomí přehled činnosti bratra patriarchy v období květen až srpen. Vyzvala biskupský sbor i duchovní správu náboženských obcí k vypracování pastoračních dopisů ke sčítání lidu v roce 2011.

V referátu vzdělávání, který vedl bratr patriarchy, ústřední rada vzala

na vědomí zápisy z církevní zkušební komise a přijala informaci prof. J. B. Láška o aktuálních akcích fakulty. 29. září bude zahájen nový akademický rok a 15. října ve 14.30 h se bude konat ve velké aule Karolina slavnostní shromáždění k 60. výročí vzniku fakulty (16. 10. 1950). Ve vlasteneckém sále UK se bude 30. listopadu konat shromáždění k výročí inkorporace teologických fakult do svazku Univerzity Karlovy.

V organizačně-právním referátu, který vedla místopředsedkyně ústřední rady Ivana Macháčková, se ústřední rada především zabývala provozem Památníku Mistra Jana Husa v Hu-

Dokončení na str. 3

Na opravy a údržbu
Památníku Mistra Jana Husa v Husinci můžete přispět i
vy na účet: 43-570420277 / 0100
Variabilní symbol: 9 + číslo náboženské obce

Boží povolání

Kde vlastně začíná biblické poselství dějin spásy? Je počátkem všeho Adam, Abraham nebo Mojžíš? Abraham původně pocházel z mezopotamského Uru; později žil v Cháranu, odkud vyšel, když ho Bůh povolal. O historicitě Abrahamovy osoby můžeme pochybovat – je spíše archetypem předka, zakladatele rodu, vyjádřením způsobu zakořenění do společnosti. Stejně tak údaje o mezopotamském původu musíme brát s určitou rezervou. Jde o "stavební materiál" – slova, dobové představy a klíče. To, co dělá Bibli tím, čím je, je až Boží povolání.

Myšlenka odchodu na Boží povolání se v Bibli objevuje ještě vícekrát. Například Ježíš vyzývá učedníky, aby opustili otce a matku a šli za ním. Nejde tu jistě o to, nechat staré rodiče na holičkách. To by odporovalo celému duchu Nového zákona. Jde o to, že rodiče symbolizují rodovou tradici. Ta byla v tehdejší době mnohem silnější než u nás. Otec byl ve starověku obětníkem, zprostředkovatelem kontaktu s božstvy a předky. Ale biblický Bůh a jeho náboženství je něco právě opačného. Bůh dělá tlustou čáru za minulostí a otevírá se do budoucnosti. Povolání je na všem ostatním nezávislé. Boží duch vane, kam sám chce. To, co naší osobě dává dimenzi věčnosti, to není kontakt s předky, ale směřování k Bohu, který představuje jakousi absolutní budoucnost. Každému se může stát, a také občas stává, že je k něčemu povolán, aby začal něco nového. Jedincovu minulost to sice nesmaže, minulost zůstává, ovšem jaksi pozbývá platnost a nyní je interpretována nově. Interpretována vzhledem k věčnosti. Příběh o vyvedení židů z Egypta je obdobným případem. Ti lidé měli odejít do velmi nejistých podmínek. V Egyptě sice museli těžce pracovat pro cizí, jenže přitom měli relativní pohodlí a žádnou existenční nejistotu. Někdo by v tom příběhu o vyvedení chtěl vidět především osvobození – jenže takového člověka možná uniká, za jakou to bylo cenu. Jistěže to určité osvobození bylo – ale nikoli od egyptských dozorců, nýbrž od pohanských stereotypů, od zakořenění v tradici.

Každý z uvedených příběhů ukazuje nový počátek. A každý také říká něco o tom, jak biblickému poselství rozumíme. Lpění na určitých stereotypech má nepochybně i svou pozitivní hodnotu. Udrzuje určitou integritu osobnosti jedince či společenského zřízení. Ovšem také věto lpění je v posledku prázdné.

Každý z nás by měl být připraven, že Bůh zavolá. K čemu – to je nepředvídatelné, neboť jak již bylo řečeno, Boží duch vane, kam sám chce. Avšak jistě to bude něco jiného, než člověk čeká. A je přitom přímo otázkou křesťanovy cti, aby mohl říct: Ano Pane, jsem připraven!

Pavel Benda

Z kazatelského plánu

SEDMNÁCTÁ NEDĚLE PO HODU BOŽÍM SVATODUŠNÍM

...které přikázání v zákoně je největší?

Mt 22,36

První čtení Písma: Ž 119,137.132.88.149.144

Tužby:

2. Za dar síly, která osvobozuje od sobeckosti a nejistoty, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom všichni svou vírou i svými skutky lásky přispívali k jednotě a blahu společenství církve i národa, modleme se k Hospodinu.

Modlitba:

Pane, naše spáso! Hospodine! Co jsi řekl, to se stalo. Jak jsi přikázal, tak vše stojí. Tvé záměry platí věčně. I nebesa byla učiněna tvým slovem. Blaze národu, jemuž jsi Bohem, lidu, jež sis zvolil za dědictví. Tvé slovo, Hospodine, je přímé, v každém svém díle jsi věrný. (Srv. Ž 33,9.11.6.12.4)

Prosíme tě: Mluv k nám neustále v Pánu Ježíši Kristu, který na věky žije a kraluje s tebou, naším nebeským Otcem, v moci Ducha svatého. Amen.

Druhé čtení Písma: Ef 4,1–7

Evangelium: Mt 22,34–42

Čtení Písma k obětování: Da 9,17–19b

Čtení k požehnání:

Pane, naše spáso! Hospodine, Bože náš! Obdaroval jsi nás slovem života a pohostil svátostí Kristova stolu. Naučil jsi nás největšímu ze svých přikázání, abychom žili a měli hojnost života. Tebe, Hospodine, Bože náš, budeme milovat celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí a své bližní budeme milovat jako sebe sama. (Srv. Mt 22,37.39)

Na věky buď vyvýšeno tvé jméno v Ježíši Kristu, tvém nejmilejším Synu, který k nám přišel v Duchu svatém, aby nás i svět spasil. Amen. Aleluja!

Vhodné písně: 133 nebo 146, 78, 200

RUDOLF MEDEK: HUSITSTVÍ V BOHOSLUŽBĚ, UČENÍ A ŽIVOTĚ CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ 7

Pokračování z minulého čísla

Povstane-li nějaká vážná otázka v oblasti víry, tu moudří a obezřetní lidé pilně se snaží, aby vyzkoumali, co o té věci říká Písmo. Jestliže ta otázka je v Písmu rozhodnuta, platí toto rozhodnutí a je třeba mu věřit. Jestliže však Písmo o takové otázce mlčí, jestliže se o ní nevyslovuje kladně ani záporně, tu moudří a obezřetní mužové se takové otázky vzdávají a nic se nehádají, která strana byla by v pravdě. Podobně říká v latinském spise proti osmi doktorům teologické fakulty v Praze (Ad skrip-ta octo doctorum), že křížáckou bullu Jana XXIII. není možno uznat za příkaz Boží, protože mlčí o ní Písmo, ve kterém všechno se nalézá, co je užitečné, a kde Bůh co nejuplněji vyložil celou víru. Z té příčiny nechce Hus držet žádného článku, že jest ke spáse nezbytný, leč by byl zřejmě (explicitě) nebo zavinutě (implicitě) obsažen v Písmu. Písmo je v těchto výrocích zřetelně postaveno nad jakékoliv

mínění jiné, ba dokonce je vysloven názor, že Písmo obsahuje veškerou pravdu, která je ke spáse potřebná. Kde ale potom zůstala tradice? Je zcela podřízena Písmu jako jedinému zdroji veškeré náboženské pravdy a vůbec o ní neplatí katolické učení, že „tradice se Písmu doplňuje“. V otázkách víry a života z víry dávají husité Písmu prvořadé a svrchované místo, jak činí i CČSH. Tato je následuje i v tom, že ve svém respektu k Písmu nezabíhá až k extrémnímu (čirému, výstřednímu) biblicismu, jak ho známe z některých kruhů evangelických. Tento extrémní biblicismus podceňuje rozum, církev a tradici, zatímco CČSH stejně jako husité právo rozumu a církevní tradice uznává, ale dává jim jiné místo.

Biblické zakotvení CČSH je zřetelné už z prvního pohledu na Základy víry CČSH, které jsou oficiálním učení církve. Každá z jejich 348 tezí je doprovázena takovým množstvím biblických dokladů, že tento biblický

materiál představuje dvě třetiny celého textu. Je uveden pod každou tezí a symbolicky tak napovídá, že je základem, z kterého každá výpověď Základů víry vychází. Biblické citáty nejsou tu sneseny jako doklady předem a nezávisle na nich utvořených věroučných výpovědí; jsou tu jako výsledky a závěry z předem daného biblického textu. Z něho vycházejí, o něj se opírají, s ním stojí i padají. Toto zakotvení v Písmu, označované jako biblicismus, je další vzácné dědictví po našich husitských otcích. I pro tento biblicismus však platí, že můžeme mluvit jen o husitských prvcích v učení CČSH a ne o totožnosti. I na tomto poli jsme totiž nutně dále, než byli husité v 15. století. Pro ně text Písma byl bez problémů. Neznali např., co se dnes nazývá „textovou kritikou“, a neuvažovali, zda použité výrazy jsou přiměřené víře, kterou mají tlumočit.

Pokračování příště

Nad Písmem

LÁSKA? CO JÁ TADY VLASTNĚ HLEDÁM...

Tak jsem zase tady, po letech v kostele. Nevím, co mě sem vedlo. S tou láskou je to těžké. Když on člověk někdy dokonce sám sebe nenávidí, je mu ze sebe zle, jak potom má milovat bližního? Natož Hospodina. Ano, k tomu křičí, když je mu úzko a topí se v loužích problémů. A ještě si nese řadu škraloupů, jizev a splínů ze svého dětství, z toho všeho, co jej v životě potkalo, čím procházel, čím se brodil. Kolik lidí jej zradilo, ať již v rodině, kde je to nejtěžší, partner, děti, kolegové, režim, ve kterém musel povinně asistovat a dělat stafáž na jevišti života. Jeho vlastní problémy, podvůdky, neukožené ambice, kariéra a k tomu nemoci, bolesti, deprese, samota, rozvody a všechny "svody" života, prohry a laciné výhry, které jej přestaly těšit... A Bůh? Ten byl někde za rohem, když se modlil, zavlečen do úzkých. Asi jej nechtěl slyšet. A to je Bůh, prosím. Raději být ateistou nebo agnostikem. Ta hloupá a zbytečná církev, kam chodil jako dítě, nudil se, ožil jen při nějaké "své" písničce a na konci bohoslužeb. O církvi mi nic neříkejte, já je mám v rodině, jako dítě jsem tam chodil, a dobře je znám, pokrytce a pámbíčkáře jedno!

Ne, utéct ze života někam. Ale kdyby bylo kam. Jak mám milovat bližního, když jsem sám ze sebe znechucen? Ráno se podívám do zrcadla a vůbec se mi už do ničeho nechce. Jo, sousedi vedle, ti se mají! A teď mi tady farář říká, že mám milovat Hospodina a bližního svého jako sebe samého! Proč jsem sem dnes znovu po letech lezl? Abych slyšel to, co dělat neumím??? Někoho milovat? Boha, bližního a sebe? Farář mluví o Hospodinu a lásce. Prý tak Bůh miloval svět, že dal svého Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul... Ale já se cítím mrtvý každý den. Natož abych věřil v život věčný!

Proč se na mne ta holčička usmívá? Vždyť vypadám hrozně. Jistě, mám krásný oblek, kravatu, vyřešákoval jsem se... Ano, mít tak všechno před

sebou, život, tak jako ta malá holčička. Jinak bych si s životem poradil... A ona se usmívá a dokonce na mě mrká. Maminka ji napomíná, neotáčej se! Ale ať se usmívá, mně začíná být jaksi nějak líp...

"Pojd' k Spasiteli, pojd' ještě dnes, své srdce jemu v oběti nes..."

Začínám v duchu brečet. To moje okoralé, unavené srdce, poplašené a lstivé, najednou začíná roztávat... Vždyť já začal špatně, napřed jsem myslel na sebe, a teď slyším, jak mě Kristus miluje. Ještě to chvíli trvá. Ten souboj životních nečistých naplavenin a té Boží lásky, která se mi tady v písni nabízí. Vzpomněl jsem si na maminku. Jak mně držela za ruku...

"On z trůnu svého, kde věčný ples, tak něžně volá pojd'..."

Ano, napřed milovat Hospodina, ale vždyť on to dělá dnes se mnou sám. On začal! Úsměvem malého dítěte, písni a tím, že mne zve k sobě. Já myslel na ty své stíny a Bůh začíná sám. Možná, jak přijdu domů, pozdravím souseda a pochválím manželce oběd. Vždyť já jsem ten na konci, ale Bůh chce a je na začátku... Začíná mi svítat. Nejenom přes kostelní skla začíná svítat... Napřed nás Hospodin miluje, z jeho lásky můžeme milovat bližní a tím se uzdravuje náš život. Aha! Proč až teď, po téměř čtyřiceti letech něčemu z toho náboženství rozumím? Dokonce mě přestává bolet koleno. Začíná mě zaplavovat vlna radosti. Vždyť to není nějaký zákon, to jen ti rošťáci farizeové našli na Ježíše past. Proto jim právě tak odpovídá... Bůh nás miloval první, proto dal na kříž svého Syna a my z té lásky čerpáme. Kdo dává, dostává. To nám na té fakultě filosofie, kterou jsem kdysi studoval, neřikali. Prý silnější přežívá. A ten, kdo je ve správné straně... Proč jsem byl tak moc hloupý??? Ještě se tam vrací pár nevyřešených otázek a bolestí. Nezdá se mi to? Není to jen jakási nedělní nálada? Místo fotbalu stará cesta dětství? Ale jedno vím, začnu sem zase chodit.

Ten úsměv, kázání, liturgie a slunce pronikající okny; vždyť já to potřebuji! Vyplížil jsem se o jednu sloku závěrečné písně dřív. Ještě to neumím, upřímně podávat ruku, ale venku je nádherně, plno stromů, květin, jakýsi čistší vzduch a já začínám znovu hledat nebe. Obrazně i doslova. To zprofanované slovo o lásce, vždyť ono je asi pravdivé! A ten Kristus Ježíš, co visí na každém rohu mého města, mne znovu začíná zajímat... "Držte mi pěsti," vracím se domů... Do bytu i domů k Bohu...

Kdo mi vlastně dal ten původně "bláznivý" pocit - "jdi na bohoslužbu"??? Víte to?

Petr Mečkovský

**Hospodine,
my ti tak děkujeme,
že ne my, ale TY jsi ten první,
který miluje,
že ne my,
se svými ztvrdilými srdci,
ale ty nám dáváš
skrze tvého Syna Ježíše
lásku pro druhé,
pro tebe samotného.
Děkujeme ti, že jsi
TAK MILOVAL SVĚT
žeš dal přibít svého Syna
Ježíše hřebíky na kříž,
aby nás zachránil a spasil.
Děkujeme ti,
že jsi Krista vzkřísil
a on nás slyší v modlitbách
a miluje nás.
Děkujeme ti, že láska už
skrze tebe není tak těžká.
Ty jsi zdroj lásky, láska sama.
Tobě bud' chvála
skrze Ducha svatého,
který nám to zjevuje.
Pane, zůstaň s námi,
protože se světem už
se připozdívá.
Ať jsme ponořeni v tvé lásce.
Amen.**

VŠECHNO, CO BY MĚL FARÁŘ VĚDĚT OD LAIKŮ, ALE OSTÝCHALI SE MU TO ŘÍCI

V neformální skupině zájemců sdružených v platformě Krize/Vize ČCE jsme se při společných diskusích věnovali v poslední době mj. také tématům bohoslužeb a práce kazatelů. Při tom se pojmenovalo několik palčivých témat, která se opakovaně vynořují ve vzájemném vztahu duchovních a laiků. V následujícím textu jsem se pokusil některá z nich shrnout, inspirován především laickými příspěvky do zmíněných diskusí.

* Komu jinému naslouchám dvacet minut týdně?

To nejvýraznější, co z laické strany při diskusích znělo, a to jako refrén ke všemu dalšímu, bylo vyjádření respektu vůči duchovské práci. V časech, kdy křesťanství už dávno přestalo být v naší společnosti samozřejmostí, jsou lidé pod kazatelnami více a více vyznavači. Tedy lidmi, kterým zcela osobně záleží na křesťanské víře, na evangeliu, pokorném hledání Ježíšovy cesty. A tito posluchači dobře vědí, že kazatelské zaměstnání i poslání si dnes farářky i faráři volí především z křesťanského idealismu. Dobře vědí, že být kazatelem dnes znamená jít proti proudu běžného vnímání úspěchu, prestiže, popularity... Lidé pod kazatelnami tak obvykle důvěřují svým farářům, jejich víře, jejich vzdělání, motivaci k jejich službě. Vždyť kde jinde jsme dnes ještě svědky toho, že by někdo někomu každotýdenně naslouchal několik desítek minut, ať už při bohoslužbách nebo při jiných příležitostech sborového života? Toto privilegium farářů je zakotveno mj. právě v základní důvěře, kterou evangelií mají ke svým duchovním.

* Má víra přetrvala už devět farářů našeho sboru!

Na druhé straně si ovšem laici dokážou od služby svého faráře udržet zdravý odstup. I vnímavému faráři by měla stačit jen jedna změna sboru, třeba i po relativně dlouhých deseti letech, aby si uvědomil, jak krátké je ve skutečnosti období, které je mu darováno k tomu, aby mohl spoluformovat křesťanský život členů ve svém současném působení.

Jeden z našich zkušených laiků to vyjádřil krátce a jasně: „Má víra přežila všech devět farářů našeho sboru, které jsem v něm postupně zažil. A každý si myslel, že teprve s ním to všechno začíná!”

Mnozí laici by nás faráře rádi upozornili, že jako duchovní jsme skutečně jen „vandrovníci” a „přichození”. Ani zmíněných solidních deset let práce v jednom působení na tom nic zásadně nemění. Nositeli kontinuity sboru a jeho služby jsou laici minimálně stejně jako faráři. Skutečnou hodnotu má tak jen ta práce faráře, která naváže na to nejlepší z minulého období a připraví půdu pro mnohé užitečné v budoucnosti...

* Aby farář nebyl jen sólistou

Další klíčovou oblastí společného života a služby duchovních a laiků je něco, čemu bychom mohli říkat vzájemná zpětná vazba. Tady je třeba laskavé otevřenosti obou stran. Farář potřebuje být otevřen signálům, které sbor vysílá. V prvním období jeho práce se zřejmě vyplatí budovat spíše vztahy a důvěru než přinášet nové aktivity a liturgické formy. Dlouhodobě by měl být farář otevřen presbyterům a presbyterkám, aby vhodným způsobem mohli „recenzovat” jeho

práci a službu: Rozumíte mým kázáním, mým důrazům z Bible? Máte pocit, že novinky, které zavádím, přináší vnitřní či vnější oživení sborového života?

Na druhé straně laik potřebuje vědět, že i duše kazatele profesionála je stejně křehká jako duše kohokoli jiného. Že i farář má právo být přinejmenším před nejbližšími spolupracovníky smutný, unavený, našťvaný. Potřebuje si připomínat, že faráři obvykle chybí blízký spolupracovník či důvěrník, že se od něj čeká duchovní vedení, ale přitom on sám někdy potřebuje oporu. Z takové otevřené atmosféry pak může vyrůst spolupráce, která využije nejlepších vlastností konkrétního duchovního i obdarování ochotných laiků ze staršovstva i mimo ně. Jen v takové atmosféře se zabrání extrémům vzájemného vztahu.

Farář nebude otrokem sboru ani duchovním despotou. Nebude lenochem ani upracovaným workholikem.

* Příliš těžká břemena?

Vypráví se o jednom faráři, který přecházel do laického zaměstnání a dušoval se, že na biblické hodiny bude chodit pravidelně. A že pak přišel jen jednou, načež přiznal: „Nikdy jsem netušil, jak utahaný může být člověk z práce. Jak náročné může být pak pokračovat v soustředění ještě na biblické hodiny.”

Život a služba sboru - tedy to, za co je farář placen - je pro laika v jistém slova smyslu volnočasovou aktivitou. To jistě neznamená, že by ve sboru měl duchovní výhradně obsluhovat odjinud unavené laiky. Znamená to ovšem, že farář musí dobře zvážit, kolik má ve své duchovní autoritě po laicích chtít. A znamená to také, že všichni společně, s farářem v čele, mají usilovat o to, aby prostředí sboru nabízelo přijetí, duchovní osvěžení a inspiraci. V křesťanském sboru má být normální, že se lidé těší na bohoslužby, že tam chtějí být a jsou smutní, když tam nejsou.

Jednou z prvních obětí různých krizí ve sborech je vždy laická služba. Naopak ve sboru, který se rozvíjí správným směrem, se lidé nemusejí příliš přemlouvat, aby se zapojili. Více než o břímě služby pak jde o radostný spolupodíl na užitečné a smysluplné práci pro Pána Boha.

* Teologie pro teologii?

Další apel, který zněl v naší diskusi od laiků, byl tento: Laici - ani ti nejvzdělanější - ve své většině nečekají od farářů hluboká teologická moudra.

Farář, který se ve svém kázání snaží vyložit složitou Heideggerovu filosofii, není považován za výborného kazatele. Naopak!

Teologie se od faráře čeká. Ovšem teologie všedního dne. Teologie na cestu obyčejného života, každodenních vztahů. Kázání může být i náročné, ale má být do života. Od Ježíše také nikdo neslyšel úvahy o dobovém pozadí Izajášových prorocství, mnohem častěji spíše apel na všední lidské zkušenosti z obchodu, rodinného života, zemědělství... Kázání má také vést odněkud někam. Laikové se nebojí farářské náročnosti, ale musí to být náročnost, které je rozumět a která jim dává smysl v běžných starostech. Trochu rozumného nadhledu a špetka humoru - to jsou také věci, ve kterých by současní faráři měli následovat Ježíšův vzor.

* Příklady táhnou

Ještě více než samotným výkonem bohoslužeb, přípravou kázání a liturgie, káže farář/farářka celou vahou své osobnosti. To, jak farář vstupuje do vztahů, jak je umí budovat a prohlubovat, osloví naše laické přátele často mnohem více než kvalitou či teologická hloubka kázání. Jak je to vyjádřeno v jednom citátu: „To, co jste, křičí tak hlasitě, že neslyším, co říkáte...”

Laici velmi spolehlivě vycítí, zda kazatel vede ve své práci i autentický duchovní zápas - v modlitbách, ve stálém úsilí o hledání Boží cesty pro jejich společenství.

* Farář jako průvodce autobusového zájezdu

Svůj článek bych rád uzavřel ilustrací, která se pokouší pojmenovat specifikum duchovské práce:

Všichni členové sboru jsme na společné cestě - poutníci, spolucestující... Na jedné palubě. Na jedné lodi. Nebo v jednom autobuse.

Jaká je v tom autobuse role faráře? Nejčastěji je průvodcem s mikrofonem u úst: Vlevo můžete vidět... Jindy je ovšem potřeba, aby jako stevard podával kelímky kávy nebo kakaa. A ještě jindy si může jen tak povídat se sousedem vedle...

Být průvodcem na cestě křesťanského života - to není úloha, jež by musela být nad síly faráře, který je chybujícím smrtelníkem jako ostatní. Zároveň je to však úkol dosti velký na to, aby duchovní nahlíželi své zaměstnání i poslání s velikou radostí i zodpovědností.

Roman Mazur

Český bratr č. 8/2010

ZE 112. ZASEDÁNÍ...

Dokončení ze str. 1

sinci. Pověřila mj. prof. J. B. Láška aktualizací expozice a odborným dohledem nad její realizací. Doporučila též zahájit jednání o složení odborné komise k přípravě nové expozice a pověřila jednáním v této věci bratra patriarchu a bratra děkana HTF UK. Ústřední rada rovněž doporučila vyhlásit veřejnou sbírku na opravu Památníku Mistra Jana Husa. Ústřední rada též schválila návrh celocírkevních sbírek na rok 2011 pro zasedání církevního zastupitelstva a program zasedání ústřední rady na rok 2011. Ve finančním referátu, který vedla ing. Miroslava Studenová, ústřední rada mj. schválila zákonné navý-

šení regulovaného nájemného v církevních domech s tím, že sociálně slabým a starodůchodcům lze individuálně poskytnout slevu.

V ekumenicko-zahraničním referátu, který vedl brněnský biskup Petr Šandera, ústřední rada mj. jmenovala delegáty na 6. valné shromáždění Leuenberského společenství v ČR (sestry Vávrová, Krejčí, Kocourková a Chytilová - za vedení církve se jako host zúčastní bratr patriarcha nebo pražský biskup).

Udělení svátosti jáhenského svěcení schválila ústřední rada Mgr. Erice Oubrechtové z královéhradecké diecéze po složení zkoušky.

(red)

Rok se s rokem sešel a my opět vyrazili na křesťansko-skautský tábor. Poslední prázdninový týden jsme strávili ve skautském tábořišti Palouček na pomezí Čech a Moravy. Dopoledne byla biblická zamyšlení s hrou na dané téma (přátelství, milosrdenství, hněv a odpuštění atd.). Odpolední program byl také výborně promyšlený našimi vedoucími Jindřiškou a Danou. Koupání, výlet do krásné historické Poličky - města Bohuslava Martinů, procházky i za deště, hry, barvení triček. O zábavu nebyla nouze ani večer, kdy byl každý den táborák. Nechyběla ani stezka odvahy, která vedla okruhem až na hřbitov. Všichni jsme si mohli otestovat svou vůli a zdatnost při plnění bobříků mlčení, odříkání od sladkostí, plavání, odvahy, morseovky atd. I když jsme občas uklouzli a spadli do bláta, užili jsme si spoustu legrace a těšili se na příští tábor.

Za účastníky tábora,

děti a mládež z NO Praha 4 Krč a Braník a Mladá Boleslav

František Kopriva

Životní jubileum sestry farářky Marie Tiché

V letošním roce slaví významné životní jubileum naše farářka sestra Marie Tichá. Marie Tichá se narodila dne 18. září 1940 v Náchodě jako nejstarší dítě v rodině faráře Církve československé (od r. 1971 husitské) v obci Příbraz u Jindřichova Hradce Ladislava Cvrčka. S otcem se rodina stěhovala do jeho dalších působišť v Suchdole nad Lužnicí, ve Stříbře a na konec do Vodňan. V rodině se narodilo pět dětí, tři chlapečci a dvě dívky, a Marie jako nejstarší pro ně byla rádkyní i vychovatelkou, pomocnicí matky, která musela pomáhat otci zajistit rodinu, na což skromný farářský plat nestačil. Všechny děti dosáhly přes veškeré politické překážky vysokoškolského vzdělání, i když ne vždy v oboru, ve kterém by si to přály. Dva bratři jsou zemědělskými inženýry, třetí lékařem, sestra vystudovala rovněž teologickou fakultu a slouží jako farářka v původně otcově náboženské obci ve Vodňanech.

Hlubokým zájmem mladé Marie byla hudba, jako zdatná klavíristka snila o studiu konzervatoře, ale životní proudy ji zavály na Husitskou teologickou fakultu. Po jejím studiu byla vysvěcena na kněze 25. června 1961 v Praze-Vršovicích patriarchou církve Františkem Kovářem a 1. ledna 1962 nastoupila do kněžské služby pro náboženskou obec Neveklov a Netvořice, po několika letech administrovala náboženskou obec sedlčanskou. Ve své práci sestra farářka dbá nejen o duchovní život spravovaných náboženských obcí, ale i o místa, kde se náboženská obec schází. Mnoho úsilí věnuje shánění peněz na údržbu obou kostelů a na nutné stavební opravy. U kostela v Neveklově vystavěla farní úřad, na jehož výstavbu našim předkům už nezbyl kvůli vysídlení Neveklovska a pozdějším politickým událostem čas. Při více než 42 let trvající kněžské práci se zapsala do života mnoha místních rodin, jejichž členy provázela životem od poskytnutí svátosti křtu, oddavků, přes svátost útěchy těžce nemocných až po poslední rozloučení se zesnulými. Její dcera Pavla se rovněž věnuje práci pro církev.

Přejeme sestře farářce jménem náboženských obcí Neveklov a Netvořice mnoho sil do další práce a vyjadřujeme hlubokou vděčnost za její obětavou práci a za celoživotní věrnost našim náboženským obcím.

Libuše a Jiří Benešovi z Lešan

Poděkování

Bývá lidským zvykem podrobovat vše kritice a nejenom kritice, ale i pomluvit všechny ty, kteří něco dělají dobře. A tak jsme se dnes na diecézní radě v Bratislavě shodli na tom, že loňské zastupitelstvo rozhodlo mimořádně dobře. Zastupitelstvo zachránilo ubytovací zařízení Betlém v Jánských Lázních pro naše věřící i přesto přese vše, že někteří ekonomové lomili rukama a předpovídali špatný konec. Jak je dobře, že někteří prorocství jsou nenaplněna. A tak čtyři sestry z Bratislavy, které navštívily toto zařízení, si je nemohou vynachválit. Obětavost personálu, laskavé a milé prostředí, které není pouhou ubytovnou, ale dalším malým křesťanským společenstvím, které nenásilnou formou zvěstuje evangelium. A tak vám děkujeme my z nedaleké ciziny - Slovenska. Sestry jen přijely domů a už nyní tvrdí, že se k vám vrátí. Děkujeme těm bezejmenným.

DR Bratislava

